



Alpinisme

## PAKO CRESTAS

# ALPINISME AL CIRC D'ENGORGTS [ SEGONA PART ]

Cada vegada més ens acostumem a les que jo anomeno pujades de "sube y baje" per anar a fer corredors de neu al Pirineu o cascades de gel. Cada vegada més ens anem acostumant a les comoditats, a les activitats ràpides, de tornada a casa al vespre i, si pot ser, evitar fer nit fora o, si la fem, fer-ho en un indret còmode, ben equipat i amb tots els serveis per poder sopar i esmorzar a la carta, etc ...

Sense voler menysprear ni criticar aquesta manera de fer, cada cop més comuna i arrelada, sobretot per les noves incorporacions a les disciplines de muntanya, m'agrada reivindicar l'altre alpinisme. El muntanyisme d'antuvi, on la simbiosi entre l'escalada i l'estar a la muntanya fa un tot complet i ferm, que enriqueix l'experiència més enllà de la pròpia activitat esportiva.

Són moments màgics les tardes a l'alta muntanya hivernal a l'abric d'una cabana rústica, impregnada de les olors de fum, de bestiar i del pastor absent, fill etern de les muntanyes. La cuina bàsica del muntanyenc que prioritza el poc pes, el valor energètic, certs petits luxes pel paladar. Petits tresors gastronòmics que a terra baixa serien un pobre vermut i aquí, a les alçades fredes de la muntanya hivernal, son veritables "tastets de cardinale".

Serrem troncs secs i els portem vers la cabana, abans que la posta de sol posi en marxa les marinades de tarda i lesombres de l'ocàs desplomin els termòmetres exteriors. Estarem doncs a recer de l'estufa, sentint el soroll sord dels troncs que agonitzen a la foguera, i veient el vapor de la sopa que ja està a punt de bullir. En les converses, l'escalada

d'avui, el projecte de demà. Al dia següent tenim la sort de donar la benvinguda a una altre dia esplèndid de sol i fred. Sembla que l'astre rei hagi despuntat especialment per a nosaltres. La neu, al vessant ombrívola, estarà fantàstica. Cada llarg de corda serà un recital d'alegria, de bons moviments. Caminarem com gats per la teulada d'una església. Atents, curosos, cauts. Metre a metre l'abisme restarà per sota. Dalt de l'aresta ens tornarà a donar la benvinguda el Sol i les alegries de la feina ben feta. Una via d'alpinisme més a la col·lecció. Simplement, de vegades la vida es tan bàsica que quasi supera la perfecció.

Per aquells que vulguin aquest tipus d'alpinisme romàntic, solitari, lent, sense glòria, sense pals, sense brutícia, us presento l'escenari dels vessants nord dels cims de la Tosseta de l'Esquella i del Pic d'Engorgts. Són escenaris que resten ocults al nord de la serralada, rere l'amable, assolellat i ondular circ d'Engorgts, a la Cerdanya, la comarca catalana on el Sol brilla per partida doble.



Pakocrestas.com  
portal de muntanya  
botiga on-line

equipa els teus millors somnis  
500 excursions i 500 ressenyes d'alpinisme

Pyrene-ice  
neu, gel i mixte  
al Pirineu

## FITXA TÈCNICA

### PIC ORIENTAL D'ENGORGS

2.818 metres - VESSANT N.

**Punt de partida:** Refugi d'Engorgs, 2.375 metres

**Com arribar:** Agafar la carretera que puja a Meranges i continua cap a Malniu.

Hi ha dues alternatives, si la pista no està oberta fins Malniu o la neu és abundant, el millor és deixar el vehicle als plànols de la Mollera (1.750 m) i pujar cap al nord remuntant la vall de Valltova pel marge dret de la aigües fins al refugi. Calcular 1:50 h de marxa.

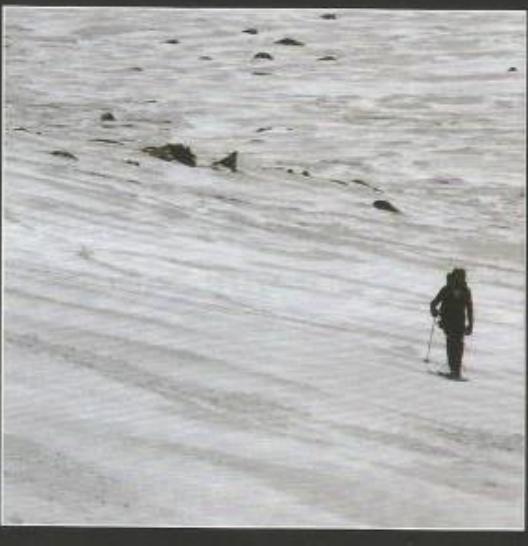
**On dormir:** Refugi d'Engorgs, també conegut com Joaquim Folch i Girona, propietat de la FEEC, lloure i molt ben conservat. 14 places. Taula, cadires, mantes, lliteres amb matalassos, estufa (no hi ha llenya a prop). 2.375 metres.

**Cartografia útil:** \* TOSSA PLANA - Puigpedrós - Mapa guia d'hivern, editat per Editorial Alpina i Geo Estel. Escala 1: 25.000.

**Aproximació:** Pujar per la coma situada al nord del refugi en direcció a la Portella de Meranges per accedir a la conca glacial, situada entre el Pic d'Engorgs i la Tosseta, pujar llavors al coll situat a l'oest de la cimera, i baixar per pendents per la vessant nord (pendents de 35°) fins al peu de paret. Calcular 1:45 h d'aproximació.

**Descens:** Fàcil i evident, des de dalt de la cadena descendim cap al refugi destent les nostres passes de la marxa d'aproximació.

**Observacions:** Vessant solitària amb gran ambient alpi.



Redacció: Catalunya Asociada. Foto: Crestas. Fotografia: Piko Crestas

## Vivències de Llibertat

Redactor: Sebastià



### Capítol (IV)

#### Ruta del Cares i Naranjo de Bulnes

(Pico Urriellu - Parc Nacional de Los Picos de Europa)

Aquesta ruta que inicialment havia de ser una única ruta, la Ruta del Cares, finalment va acabar convertint-se en dues: la del Cares, i la del Naranjo de Bulnes. Tot començà un dia que estava mirant un programa de TV en què parlaven de la Ruta del Cares. Em va agradar tant el que vaig veure que vaig decidir anar-hi tant aviat com em fos possible. Així que, a la que vaig poder montar-m'hi, vaig fer les gestions oportunes per reservar un hostal a Poncebos i m'en vaig anar cap allà a passar 3 dies. Com que tenia tantes ganes d'anar-hi vaig sortir un dia abans del previst i, la primera nit, la vaig passar al cobre. Va ser una nit frida, però va valer la pena. L'endemà, a les 07:00 hores ja estava despert, i a les 08:00, ja esmorzat, iniciava la Ruta del Cares. Varen ser 13 quilòmetres en total, que transcorregueren, en gran part, per l'espectacular congost del Riu Cares. Es tracta d'un camí picot a la roca, ubicat enmig de muntanyes de pedra, amb túNELS i petits ponts, i... unes vistes fantàstiques La "Garganta del Cares", també anomenada "Garganta Divina", és una ruta fàcil de fer.

Etsents tan petit entre tanta muntanya...

El segon dia, a les 08:00 hores, iniciava el meu segon dia de ruta. Tocava fer la Ruta del Naranjo de Bulnes. Unes 7 hores de pujada i altres tantes de baixada. L'inici de la ruta que jo vaig fer es troba situat a la petita localitat de Poncebos, a 270 m. sobre el nivell del mar. El final de la mateixa, al refugi de muntanya situat a 2.000 m. (2.730 m. de desnivell).

La ruta transcorre per un camí estret, amb molta pedra, moltes vaques i entre un preciós paisatge de muntanya, amb el pic del Naranjo sempre a la vista, però al que sembla que no acabes d'arribar mai. Haig de reconeixer que quan em trobava a 2:30 h. del refugi, vaig estar a punt d'abandonar. Sort de dos bilbars que em vaig trobar pel camí, aturats bevent aigua, i al costat dels quals em vaig aturar per tal de xerrar una estona. Es varen sorprendre a l'assabentar-se que venia caminant tot sol des de Poncebos, amb els meus antecedents cardiacs i 62 primaveres...

Al demanar los que em fessin una foto amb el Naranjo de Bulnes de fons, ja que havia decidit no continuar la ruta i anava a iniciar el retorn a Poncebos, em varen convencir per tal que no abandonés i continués fins el refugi, donat que les vistes des d'allà eren impressionants, ja estava molt a prop com per fer marxa enrere i no gaudir-les. Finalment em varen convèncer i vaig pujar fins el refugi d'Urdiellu (ubicat just per sota del Pico Urriellu), on vaig poder comprovar que hi ha una gran zona d'escalada.

La veritat, va ser fantàstic arribar a dalt i veure el Mar Cantàbric i les vistes espectaculars que oferia la zona. Després de descansar una mica i d'ingerir una mica sólid, vaig iniciar el retorn a Poncebos per tal que no m'agafés la nit pel camí. A les 29:30 hores finalitzava el meu segon i darrer dia de ruta.

Un dia fantàstic als Picos de Europa i dues rutes meravelloses en una escapada que han acomplert un somni. Que n'hi hagin molts més com aquest, de somnis.

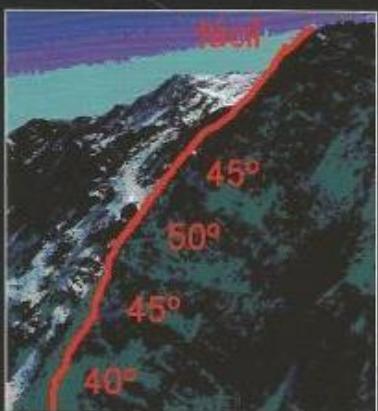
### CORREDOR NORD

**Recorregut / dificultat:** 200 m. Mitjana de 45°, màxima de 50°-55°.

**Primer ascensió:** sense dades.

**Característiques i condicions:** acostuma a presentar neu en condicions fins ben entrada la primavera. A l'hivern pot presentar cornises a la part alta.

**Material útil:** personal bàsic.



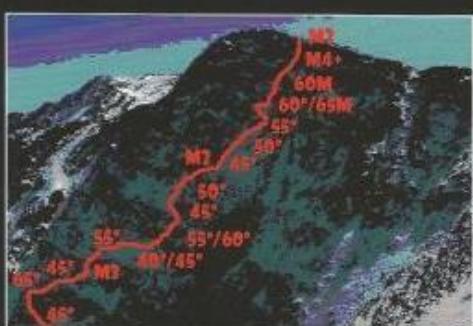
### VIA FANATIK - CRESTAS

**Recorregut / dificultat:** 300 metres de desnivell, 530 metres de recorregut. Mitjana de 50° - 55°, màxima de 65° i M4 +.

**1a ascensió:** Jordi Vilamajor i Pako Crestas, el març de 2012

**Característiques i condicions:** Via d'intuïció que sorteja i connecta mitjançant l'escalada de congesos penjants de neu, els cinturons rocosos de la paret. Sens dubte una de les millors vies glaciars de la vall de Campcardós.

**Material útil:** Friends variats, cercols de corda i 2 pitons.



### PIC ORIENTAL D'ENGORGOS

Cota 2.600 m - VESSANT NORD

**Punt de partida:** Cabana de Campcardós (1.960 m).

**Com arribar:** Ascendir a la vall de Campcardós seguint la pista que més tard es converteix en senda i que neix del poble de Porta cap a l'oest. Per accedir, al final de la carretera asfaltada passarem per sota de la via del tren aprofitant un pont. Aviat finalitza l'asfalt i haurem d'emprendre la marxa a peu. Comptar 1: 30 h fins al refugi. Per arribar a Porta accedirem per la carretera N-20, que comunica Puigcerdà amb el Coll de Puimorens.

**Aproximació:** Seguir la Coma cap a l'oest. Quan deixem de banda el Peiraforca i començi a ser visible la vessant nord del Pic d'Engorgos, veurem aquest contrafort amb l'evident canal que



ratlla el centre de la seva vessant Nord. Calcular 1:30 h de marxa d'aproximació.

**Descens:** Molt evident i ràpid. Des de dalt de la cota baixem per les pendent orientades a la vall de l'est i aviat estem a la vall que baixa cap a la Coma de Campcardós, coincidint amb les nostres petjades de la pujada.

**Observacions:** Petita vessant que és el primer contrafort que dóna a la vall i que es desprèn de la llarga cadena de Pic d'Engorgs a la Tosseta de l'Esquella.

#### CANAL DE LES CUSCURULLES

**Recorregut / dificultat:** 200 m. Mitjana de 45°. Màxima de 55 mixt i IV inferior.

**Primera ascensió:** Pako Crestas i Neus Domènech, el març de 1993.

**Característiques i condicions:** Acostuma a presentar bones condicions quan l'hivern ja està avançat, o a principis de primavera.

**Material útil:** Tascons i friends variats.



#### PIC DE LA BRESSOLA | 2.721 m VESSANT NORD

**Punt de partida:** Cabana de Campcardós (1.960 m).

**Aproximació:** Remuntar la vall cap a l'est en direcció a la Portella Blanca d'Andorra. Abans d'arribar a la mateixa, a la zona coneguda com la Pieta de la Barrera, a 2.344 m d'alçada, ens desviarem cap al sud per suaus pendents, sent ja l'aproximació molt evident en estar la vessant que ens interessa ben visible. Calcular 2:30 h per a l'aproximació.

**Descens:** Per la vessant est, rampes de neu fàcils que ens porten de tornada a la vall.

#### VIA FANATIK-CRESTAS

**Recorregut / dificultat:** 250 metres de desnivell, 400 metres de recorregut. Mitjana de 45° - 50°, màxima de 60° i M2.

**1a ascensió:** Jordi Vilamajor i Pako Crestas, el març de 2012.

**Característiques i condicions:** Evident corredor situat al marge dret de la paret. Bonic tram de mixt fàcil per sota de l'aresta, per coronar el cim, després de la conclusió de la canal estrreta.

**Material útil:** Friends variats i cercles de corda.



Autor del reportatge: PAKO CRESTAS (Barcelona, 1969). Actualment viu al Garraf.

Alpinista, excursionista i divulgador de temes relacionats amb la muntanya.

Dissenya i gestiona itineraris excursionistes com la Ruta del Caracremada.

Manté el web [www.pakocrestas.com](http://www.pakocrestas.com), amb el projecte "Catalunya. Un país, mil excursions" i ressenyes d'alpinisme i escalada.

La web també disposa de botiga on-line amb varietat d'articles i marques que ens permet accedir a equipament de primer ordre.

Ha publicat una vintena de llibres i mapes i un centenar de reportatges en revistes especialitzades de muntanya.

**RESERVA JA EL TEU PACK  
PER NOMÉS  
25,45€**  
**1 NIT ALLOTJAMENT (AD)  
ALBERG LA COMELLA  
+  
ENTRADA VIP SCALADA**



Andorra la Vella  
capital dels Pirineus  
[www.visitandorra.com](http://www.visitandorra.com)



Alberg la Comella  
[www.alberglacomella.ad](http://www.alberglacomella.ad)

Alberg la Comella  
Ctra. de la Comella s/n  
Tel. +376 730 006 / +376 867 080  
[alberglacomella@comunadorma.ad](mailto:alberglacomella@comunadorma.ad)